

DEL PONTEOVOJ ZABRANJENA PROMOCIJA KNJIGE

Author: Nedim Sarac

Švajcarski ministar inostranih poslova tvrdi da njeno delo sadrži iskaze koji „nisu dopustivi“ za predstavnicu vlade.

vajcarski ministar inostranih poslova zabranio je Karli del Ponte (Carla Del Ponte) promociju knjige u kojoj govori o vremenu kada je bila glavna tužiteljka, tvrdeći da to ne dolikuje njenoj novoj ulozi ambasadorke.

Knjiga „Lov: Ratni zločinci i ja“ objavljena je na italijanskom i otkriva detalje o osam godina koje je Del Ponteova provela na mestu glavne tužiteljke u Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), pre no što je ovog januara odstupila sa te dužnosti i postala švajcarska ambasadorka.

„Knjiga Karle del Ponte . . . sadrži iskaze koji nisu dopustivi za predstavnicu švajcarske vlade“, kazao je u svojoj prošlosedmičnoj izjavi portparol ministarstva inostranih poslova Žan-Filio Žanera (Jean-Philippe Jeannerat). „Javno predstavljanje ovog dela nije u skladu s autorkinim statusom švajcarske ambasadorske.“

Ministar spoljnih poslova te neutralne zemlje zatražio je od Del Ponteove da se vrati u Buenos Aires pre no što se dogodi predstavljanje njene knjige u Milanu.

Predsedavajući oba doma parlameta, Geri Meler (Geri Mueller), izjavio je kako se nada da će se Del Ponteova povući sa ambasadorskog položaja.

„Ukoliko to ne učini sama, onda, po mom mišljenju, odbor za spoljne poslove švajcarskog parlamenta mora razmotriti ovo pitanje i doneti tu odluku. Želeo bih da vidim kako Del Ponteova biva opozvana sa svog položaja u Argentini“, izjavio je Meler prema navodima ruske novinske agencije Regnum.

Švajcarski su mediji prepuni spekulacija o tome koji su delovi knjige najviše zabrinuli vladine zvaničnike.

„'Lov' ne šteti nijednog protagonistu sukoba u bivšoj Jugoslaviji; rečnik knjige lišen je svake diplomatije. Srbi i Hrvati se nazivaju 'kurvinim sinovima' zbog toga što ne sarađuju s Tribunalom. A ostale optužbe su daleko ozbiljnije“, tvrdi se u ženevskom dnevnom listu Le Matan (Le Matin).

Taj list tvrdi da su za švajcarsku vladu posebno problematični oni navodi po kojima je gerila kosovskih Albanaca više stotina srpskih zarobljenika transportovala u severnu Albaniju, ubila ih i njihove organe „pohranila“ za prodaju.

O ovoj je epizodi izvestio i britanski list Gardijan (Guardian).

„Del Ponteova u svojoj knjizi piše o tome kako su njeni istražitelji obišli jednu kuću u zabačenom planinskom kraju pokraj Burela (Burrel) u Albaniji, koja je navodno bila korišćena kao improvizovana klinika za kasapljenje 300 mladih Srba, koje je zarobila Oslobođilačka vojska Kosova (OVK)“, naveo je Jan Trejnor (Ian Traynor) u svom izveštaju od 12. aprila.

I portparolka Tribunala, Nerma Jelačić, osvrnula se na te navode na konferenciji za štampu, koja je ove sedmice održana u Hagu.

Ona je rekla kako je Tribunal „svestan veoma ozbiljnih navoda koje je bivša tužiteljka, Karla del Ponte, iznela o trafikingu ljudskim organima u svojoj knjizi koja je nedavno štampana na italijanskom“.

Naglasila je i da „nikakav dokaz za te navode nikada nije iznet pred sudijama Tribunala“.

Neki posmatrači pak veruju da je švajcarskoj vladi povodom tvrdnji o Kosovu koje se u knjizi iznose toliko neugodno zbog toga što je i sama priznala nezavisnost te pokrajine. Ministarka inostranih poslova, Mišlen Kalmi-Rej (Micheline Calmy-Rey), nedavno je prisustvovala otvaranju švajcarske ambasade u Prištini.

Srbijanski su zvaničnici već pokušali da spreče objavljivanje knjige, tvrdeći da se u njoj nalaze podaci koji bi mogli da ugroze napore da se i preostala četiri begunca – uključujući bivšeg lidera bosanskih Srba, Radovana Karadžića, kao i njegovog vojnog zapovednika, generala Ratka Mladića – privedu pravdi.

Sa druge strane, ova knjiga nije prijatna ni po Beograd, zbog toga što se u njoj naglašava da on nije uhapsio begunce.

Del Ponteova u svojoj knjizi optužuje i zapadne sile – zbog opstrukcije hapšenja odbeglih optuženika za ratne zločine, te zbog primene dvostrukih standarda.

Prema pisanju Le Matana, Del Ponteova se prisetila kako je u više navrata vodila oštru raspravu s visokim zapadnim zvaničnicima koji je trebalo da budu njeni saveznici. Na primer, otkrila je da je tadašnji direktor CIA-e, Džordž Tenet (George Tenet), odbio njene zahteve za snažnijom podrškom nastojanjima da se uhapse begunci, tvrdeći da ga nije briga za njeno mišljenje.

Del Ponteova pak tvrdi da njena knjiga, koju je pisala zajedno sa izveštačem Nju Jork Tajmsa (New York Times) Čakom Sudetićem (Chuck Sudetic), jeste naprosto prisećanje na njen boravak u Tribunalu.

„Poruka koju sam želela da pošaljem ovom knjigom jeste [da gajim] veliko poverenje u međunarodnu pravdu“, preneli su švajcarski mediji reči Del Ponteove, svega nekoliko dana pre no što će je ministarstvo inostranih poslova sprečiti da reklamira knjigu.

„Moguće je ostvariti pravdu za hiljade žrtava tih zločinaca, i to uprkos svim poteškoćama koje se nalaze na tom putu“, zaključila je ona.

Nove kontroverze se očekuju po objavljivanju ove knjige na engleskom, kao i na balkanskim jezicima.

Nedim Sarač je bosanski novinar koji boravi u Ženevi i Sarajevu.

Location: Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/del-ponteovoj-zabranjena-promocija-knjige>